

## POSTANOWIENIE

Dnia 14 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Oktawian Nawrot

SSN Adam Redzik

w sprawie ze skargi D.S.

z udziałem Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Apelacyjnego w (...) na przewlekłość postępowania przed Sądem Apelacyjnym w (...) w sprawie V ACa (...) po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 14 listopada 2019 r.

**oddala skargę.**

### UZASADNIENIE

Pełnomocnik D.S. w dniu 6 września 2019 r. złożył skargę na naruszenie prawa do rozpoznania sprawy Sądu Apelacyjnego w (...), V ACa (...), w której D.S. występuje w charakterze pozwanego, bez nieuzasadnionej zwłoki.

Wniósł o:

1) stwierdzenie, że w postępowaniu w sprawie o rozwód prowadzonym w Sądzie Apelacyjnym w (...) o sygnaturze V ACa (...) nastąpiło naruszenie prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki i o wydanie zaleceń Sądowi rozpoznającemu sprawę podjęcia określonych (kolejnych) czynności w sprawie w wyznaczonym terminie,

2) przyznanie od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w (...) na rzecz skarżącego sumy pieniężnej w kwocie 4.000 zł tytułem odszkodowania za przewlekłość postępowania oraz przyznanie zwrotu kosztów postępowania

w wysokości wniesionej opłaty sądowej od skargi oraz kosztów zastępstwa procesowego w tym postępowaniu.

W uzasadnieniu skargi wskazał, że apelację od wyroku Sądu Okręgowego w G. w sprawie XII C (...) pozwany wniósł 2 listopada 2018 r., a 3 grudnia 2018 r. dokonał uzupełnienia braków fiskalnych apelacji, co wykazał pismem z dnia 7 grudnia. Następnie wniesiona została odpowiedź powódki na apelację z 31 stycznia 2019 r. Dodatkowo powódka w piśmie z 20 sierpnia 2019 r. zwróciła się do Sądu Apelacyjnego w (...) o możliwie jak najszybsze wyznaczenie terminu posiedzenia i rozpatrzenie apelacji.

Skarżący podniósł, że od dnia doręczenia Sądowi Apelacyjnemu w (...) odpowiedzi na apelację nie zostały dokonane żadne czynności zmierzające do zakończenia postępowania, w tym nie został wyznaczony termin rozprawy oraz nie zostało doręczone stronom żadne pismo z wyjątkiem pism, które pochodziły od stron postępowania.

Skarżący podniósł, że brak czynności Sądu w ciągu ponad 6 miesięcy pozbawia go prawa do zbadania sprawy w rozsądnym terminie. Sytuacja ta przedłuża stan niepewności, co do zasadności wniosków apelacji oraz powoduje niekorzystny wpływ na jego sferę majątkową i psychiczną.

Prezes Sądu Apelacyjnego w (...) w odpowiedzi na skargę wniósł o jej oddalenie. Wskazał daty czynności procesowych w postępowaniu będącym przedmiotem skargi, zwracając uwagę na fakt, że akta sprawy wraz z apelacją wpłynęły do Sądu Apelacyjnego w (...) 12 lutego 2019 r., po czym sprawie nadano numer oraz sprawdzono apelację pod względem wymogów formalnych. Pismo pełnomocnika powódki o przyspieszenie rozpoznania sprawy i niezwłoczne wyznaczenie rozprawy wpłynęło do ww. Sądu 22 sierpnia 2019 r. Następnie zarządzono losowanie sędziego sprawozdawcy oraz przesłano pełnomocnikowi powódki informację o tym, że do rozpoznania sprawy dojdzie zgodnie z kolejnością wpływu. Następnie do Sądu Apelacyjnego w (...) wpłynęło pismo pełnomocnika pozwanego zawierające wniosek o przyspieszenie rozpoznania sprawy, po czym wylosowano pozostałych członków składu sędziowskiego oraz skierowano do pełnomocnika pozwanego pismo z informacją, że sprawa podlega rozpoznaniu według kolejności wpływu. Prezes Sądu Apelacyjnego w (...) podkreślił dodatkowo,

że akta sprawy wraz z apelacją wpłynęły do Sądu Apelacyjnego w (...) 12 lutego 2019 r., a skarga na przewlekłość postępowania została wniesiona 9 września 2019 r. Podniósł również, że czas oczekiwania na rozprawę w V Wydziale Cywilnym Sądu Apelacyjnego w (...) w 2019 r. wynosi 16 miesięcy. Dodał nadto, że w 2017 r. trzech sędziów w tym wydziale przeszło w stan spoczynku, przez co trzy stanowiska pozostają nadal wolne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga jest bezzasadna.

Według art. 2 ust. 1 ustawy z 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. 2018, poz. 75 ze zm., dalej: ustawa z o skardze na przewlekłość) strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego. Zgodnie natomiast z treścią art. 2 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie.

Z treści skargi wynika, iż skarżący wiąże zaistnienie w sprawie przewlekłości postępowania z upływem czasu, jaki nastąpił od wpłynięcia sprawy do Sądu Apelacyjnego w (...), co miało miejsce 12 lutego 2019 r. Należy jednak stwierdzić, iż w utrwalonym już orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazywano, że o przewlekłości postępowania można zasadniczo mówić w przypadku beczynności sądu polegającej na niewyznaczeniu rozprawy, która trwa co najmniej 12 miesięcy (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 12 maja

2005 r., III SPP 96/05; z 16 marca 2006 r., III SPP 10/06; z 21 marca 2006 r., III SPP 13/06, poz. 121 oraz z 14 marca 2007 r., III SPP 3/07). Należy podkreślić, iż również określenie takiego okresu nie ma charakteru bezwzględnego, co oznacza, że w realiach konkretnej sprawy może okazać się, że nawet dłuższy okres bezczynności sądu nie będzie łączył się w koniecznością stwierdzenia przewlekłości postępowania.

W niniejszej sprawie, jak zresztą dostrzega skarżący, od wpłynięcia sprawy toczącej się pomiędzy K.S. a D.S. do Sądu Apelacyjnego w (...) nie upłynął nawet rok, ani do momentu wniesienia skargi na przewlekłość postępowania, ani do jej rozpoznania przez Sąd Najwyższy.

Należy podkreślić, iż sprawa, w której wniesiona została skarga na przewlekłość postępowania jest sprawą o rozwód. Pomimo, że oczywiście każda sprawa powinna być rozpoznawana sprawnie, z zachowaniem uprawnień stron do jej rozstrzygnięcia w rozsądnym terminie, to w zestawieniu z innymi kategoriami spraw, jakie rozpoznawane są przez sądy powszechne, sprawom o rozwód nie można nadać tak szczególnego priorytetu, którego rezultatem uzasadnione byłoby uznanie, że znacznie krótszy niż dwunastomiesięczny czas niewyznaczenia rozprawy prowadziłby do konieczności uwzględnienia skargi na przewlekłość postępowania. Nie ulega bowiem wątpliwości, że konsekwencji z nadmiernie długiego czasu rozpoznania sprawy takiej kategorii nie można porównywać z konsekwencjami np. tymczasowego aresztowania w sprawie o przestępstwo, w sytuacji gdy działa zasada domniemania niewinności, czy też konsekwencjami braku rozstrzygnięcia roszczeń pracowniczych, gdy powód pozostaje bez środków utrzymania. Oznacza to, że nie zachodzi okoliczność uzasadniająca uwzględnienie pierwszego ze sformułowanych żądań, którego ocena może być dokonana właśnie w kontekście upływu czasu, związanego z trwaniem określonego postępowania. Konsekwencją niezasadności pierwszego z żądań skargi było nieuwzględnienie pozostałych.

W tym stanie rzeczy, na podstawie powołanych wyżej przepisów, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.

as

